

In memoriam Bram Quist

door Piet Struijk en Maureen Koster

Op 17 mei 2014 is op 89-jarige leeftijd overleden ons verenigingslid Bram Quist. De rouwkaart vermeldt: "Zelfs het licht van de mooiste vuurtoren zal eens doven." Bram is geboren op 14 september 1924 in Scheveningen en was een fervent zeilenthousiast. Het bouwen van modelvuurtorens was een grote passie van Bram. Piet Struijk en Maureen Koster, de levenspartner van Bram, blikken terug op een welbesteed leven.

"Binnen de vuurtorenvereniging leefde er op een gegeven moment de wens om meer bekendheid te geven aan de vereniging. Verschillende ideeën werden er geopperd. Het mooiste zou zijn om op diverse plaatsen een expositie op te zetten, bijvoorbeeld in openbare ruimtes zoals bibliotheken. Wat hadden we daarvoor nodig: boeken, lampen en niet te vergeten vuurtorenmodellen. En voor de modellen kwam Bram in beeld. Ergens had ik iets gelezen over een modelbouwer die vuurtorens maakte. Het adres en telefoonnummer heb ik kunnen achterhalen. Ik heb de stoute schoenen aangetrokken en Bram gebeld met de vraag of ik eens langs mocht komen. Dat was geen probleem. Na wat heen en weer gepraat over vuurtorens en wat daarmee samenhangt vertelde ik dat er binnen de vereniging een idee was om exposities op te zetten

maar dat we geen modellen hadden. Voor Bram was het geen probleem om zijn modellen uit te lenen, als er maar een contactpersoon was. Vanaf dat moment hebben we voor de vereniging diverse malen gebruik kunnen maken van zijn modellen. Op dit moment staan er modellen van Bram op een expositie van de vereniging in de toren van Goedereede. In totaal omvat de collectie zo'n veertig modellen, waarvan de meeste bij hem thuis staan. Om modellen op schaal te kunnen maken had Bram bouwtekeningen nodig. Dus via diverse contacten heb ik gezocht naar bestaande tekeningen. Door medewerking van onder andere Egbert van der Weide en anderen zijn er diverse tekeningen gevonden en gekopieerd. Allerlei technische problemen hebben Bram en ik samen opgelost. Ik zal de keren dat ik bij hem thuis ben geweest in Loon op Zand om vuurtorens terug te brengen of weer andere modellen op te halen en de gesprekken die we gevoerd hebben niet snel vergeten. Bram bedankt, Piet"

"Veel woorden zijn er niet. Hij was een man op leeftijd die zeer geïnteresseerd was in de medemens en hij had een liefde voor water en alles daar omtrent. Zijn lievelingshobby is niet afgerond: er staat op zijn werktafel een stuk van de lichttoren van lichtschip Texel. Het was bedoeld voor een hobbybeurs in Dongen, afgelopen februari, om te laten zien hoe zijn torens gebouwd werden. Maureen."

STROOILICHTJES

door Peter Kouwenhoven

De laatste maanden verscheen er een aantal interessante vuurtorenberichten. Ik vermeld ze kort. Met een beetje handig zoeken op internet is er desgewenst wel wat meer informatie te vinden.

Dit jaar wordt het 150-jarig bestaan van de vuurtoren van Texel gevierd. Op 31 maart 2014 is het jubileumjaar geopend door medewerkers van de vuurtoren, die speciale jubileumvlaggen hesen bij de vernieuwde en verfraaide entree. Stichting Texels Museum heeft in de vuurtoren een tentoonstelling opgezet over de geschiedenis van de toren. Er is ook een fotowedstrijd. Tot 31 augustus kun je meedoen. Zie www.vuurtorentexel.nl

In de Provinciale Zeeuwse Courant van 17 april 2014 verscheen het bericht dat chemiebedrijf Dow Terneuzen 20.000 euro schenkt voor renovatie van de vuurtoren van Breskens. De Stichting Vuurtoren Breskens wil de binnen-

kant van de toren opknappen, geschikt maken voor bezoekers en er een kleine tentoonstelling inrichten. Egbert van der Weide bevestigt dat Rijkswaterstaat de buitenkant van de toren gaat verven.

De Brandaris is gerenoveerd. Deuren en kozijnen, de lift, het klimaatbeheersysteem, de keuken en het sanitair zijn vervangen, de brandveiligheid is verbeterd en het werkcomfort van de verkeersleiders is verbeterd door vervanging van de 'desks'. Op 20 mei 2014 werd de vuurtoren officieel heropend. Onderdeel van de heropening was een abseilactie. De drie zeeverkeersleiders lieten zich aan touwen vanuit hun werkvertrek langs de toren naar beneden glijden.

Op 5 november 2013 verscheen in het AD/Rotterdams Dagblad het bericht dat 'vuurtoren het Hooghe Licht' aan de Koningin Emmaboulevard in Hoek van Holland een opknappbeurt zou krijgen. Door financiële bijdragen van Stena Line en de deelraad Hoek van Holland was het mogelijk om aan de restauratie van het vuurtorentje te beginnen. Ik was op 24 mei in Hoek van Holland en constateerde dat het werk is afgerond. Hij ziet er prachtig uit. Jammer dat er nog een flinke lap zeil met reclametekst van het schildersbedrijf aan vast was geknoopt.

Boekbespreking Schilders aan de Nieuwe Waterweg 150 jaar Hoek van Holland

door Peter Kouwenhoven

In 2014 is het 150 jaar geleden dat de Nieuwe Waterweg werd aangelegd, waarmee ook het dorp Hoek van Holland ontstond. Dit boek beschrijft de kleurrijke geschiedenis van een imposant waterbouwkundig project en de gevolgen hiervan voor de omgeving. Het verhaal wordt verteld aan de hand van 240 topografische schilderijen, kaarten en tekeningen.

Het heeft heel wat voeten in de aarde gehad voordat het plan van Pieter Caland om de Hoek van Holland te doorgraven werkelijkheid was. In 1864 begonnen de graafwerkzaamheden en pas in 1872 is de Nieuwe Waterweg officieel geopend. De nieuwe vaarverbinding naar de Noordzee maakte de Rotterdamse haven groot en zorgde voor bloei in Schiedam, Vlaardingen en Maasvluis. Het boek beschrijft de ontwikkelingen die deze waterwegsteden hebben doorgemaakt en vertelt over de geboorte van een dorp, dat ontstond toen ambtenaren van Rijkswaterstaat, arbeidskrachten uit Sliedrecht, Werkendam en 's-Gravezande, caféhouders en bakkers zich als pioniers vestigden op de Hoek van Holland. Het verhaal gaat over het loodswezen en de reddingwerkers die de Berghaven als uitvalsbasis hadden en hebben en over de vele scheepsstrandingen bij de monding van de Nieuwe Waterweg. De stranding van de Britse Harwichboot s.s. Berlin op het Noorderhoofd, op 21 februari 1907 wordt uitgebreid beschreven en met schilderijen geïllustreerd.

Het boek is thematisch ingedeeld. Elk van de negen hoofdstukken heeft een specifieke invalshoek. Daarbij komt ook het strandtoerisme in Hoek van Holland aan bod. Er is een hoofdstuk gewijd aan 'zij die de Waterweg bevoeren', waarbij onder meer een beeld wordt geschetst van de emigrantenstromen naar andere continenten en van de veerverbinding Hoek van Holland - Harwich.

Stoomschip Noordam II passeert het Noorderlicht. Aquarel van Jan Hoogendoorn, 1997.

Het boek eindigt met een beschrijving van een idyllisch en natuurlijk duinlandschap dat verdween en een fascinerend industrieel landschap dat daarvoor terugkwam. De doorgraving van 'de Hoek' creëerde in eerste instantie het geïsoleerd liggende vogeleiland 'De Beer', dat internationale erkenning kreeg als natuurreservaat. Enkele decennia later werd het, net als het eiland Rozenburg, opgeofferd aan de expansie van de haven van Rotterdam. De vogels en de bijzondere planten moesten plaats maken voor het haven- en industriegebied Europoort en de Maasvlakte.

Het is een prachtig boek: rijk geïllustreerd, mooi vormgegeven, heel gevarieerd en boeiend geschreven. Echt een aanrader. Vuurtorens figuren op de achtergrond. Het havenlicht op het Noorderhoofd komt op diverse schilderijen voor, in wisselende gedaante. Het hoge en lage licht van de inkomende lichtenlijn zijn zo hier en daar te zien en er is een afbeelding opgenomen van het hoge licht van de uitgaande lichtenlijn, aan de Emmaboulevard.

Schilders aan de Nieuwe Waterweg, 150 jaar Hoek van Holland, door Maarten van der Schaft en Martha Vollerling, Seapress/Uitgeverij Lakerveld, Rijswijk. ISBN 978-90-73930-38-4. 200 pagina's, hardcover, met 240 full colour reproducties. Verkrijgbaar in de boekhandel voor € 29,50.